

ALLES IN 1 SCHOOL DE ZEEHELD

DYSLEXIEPROTOCOL

INHOUD

Inleiding	1
1. Wat is dyslexie?	2
Oorzaak dyslexie	2
2. Lees- en spellingonderwijs op De Zeeheld	4
3. Signaleren en Extra ondersteuning	5
Signaleren	5
Interventies	5
Leerlingdossier tbv dyslexie	5
4. Diagnostiek en behandeling	6
Diagnostiek	6
Milde vorm dyslexie	6
Behandeling EED	7
5. Na de behandeling	8
6. Literatuurlijst	8
Bijlage 1 – kenmerkenlijst dyslexie	9
Bijlage 2 – toetschema	12
Bijlage 3 – criteria vergoed onderzoek	13
Bijlage 4 – dyslexie-afsprakenkaart	15

INLEIDING

Kinderen met dyslexie hebben ernstige problemen met lezen en/of spellen en worden hierdoor belemmerd om optimaal van het onderwijs te kunnen profiteren. De Zeeheld vindt het belangrijk om kinderen met dyslexie zo goed mogelijk te ondersteunen.

Dit protocol bevat actuele kennis over lees- en spellingontwikkeling en de problemen die zich bij kinderen kunnen voordoen op dit gebied. Dit protocol geeft het onderwijsteam en ouders van De Zeeheld uitleg over dyslexie, hulp bij het signaleren van leesproblemen en biedt richtlijnen voor behandeling en ondersteuning.

1. WAT IS DYSLEXIE?

Er zijn meerdere omschrijving van dyslexie, maar de officiële definitie in Nederland luidt:

“Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau.” (definitie van de Stichting Dyslexie Nederland).

Met dyslexie worden lees- en spellingproblemen bedoeld, dus problemen bij het lezen en bij het opschrijven van woorden. Meestal gaan de lees- en spellingproblemen samen, maar ze kunnen ook apart bestaan. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een kind met dyslexie redelijk spelt, maar veel moeite heeft met lezen. Andersom kan het ook voorkomen.

Niet alle leesproblemen worden veroorzaakt door dyslexie. Pas wanneer duidelijk is dat het onderwijs van goede kwaliteit is en extra begeleiding volgens een planmatige aanpak geen resultaat heeft, kan van dyslexie sprake zijn. Bij dyslexie moet er dus sprake zijn van hardnekkigheid.

Bij dyslexie komt de teken-klankkoppeling moeizaam op gang. Kinderen met dyslexie doen er veel langer over voordat ze alle letters kennen en deze tot woorden kunnen vormen. Ook het foutloos leren opschrijven van woorden kost hen meer tijd. Zij moeten dan ook veel meer oefenen dan kinderen zonder dyslexie.

Dyslexie is een stoornis in het technisch leren lezen, maar geen stoornis in het begrijpend lezen. Het begrijpend lezen kan wel worden belemmerd als het technisch lezen veel aandacht en energie vraagt, zoals bij een kind met dyslexie het geval is. Bijna alle kinderen met dyslexie leren uiteindelijk wel lezen, maar blijven dat trager doen, moeten er meer energie in steken en zijn sneller afgeleid dan de gemiddelde lezer.

OORZAAK DYSLEXIE

De precieze oorzaak van dyslexie is nog niet helemaal bekend, maar moet worden gezocht in de hersenen. Het lijkt erop dat het hersengebied waar klanken aan schrifttekens worden gekoppeld (en andersom) zwak is aangelegd of moeilijk bereikbaar is. De aangeleerde teken-klankkoppeling wordt daardoor onvolledig of incorrect in de hersenen verwerkt en minder goed in het geheugen opgeslagen. Dit wordt een specifiek fonologisch verwerkingsprobleem genoemd. Het gevolg is dat de aangeleerde, en dus als bekend veronderstelde, klankcodes moeilijker uit het geheugen zijn te halen dan bij mensen zonder dyslexie. Lezen kost voor een dyslect ook meer energie dan bij de gemiddelde lezer.

Hoe het nu komt dat de koppeling tussen klanken en schrifttekens bij mensen met dyslexie moeizaam verloopt, is nog niet helemaal duidelijk. Een genetische aanleg die een vroege verstoring in de hersenontwikkeling veroorzaakt, wordt verondersteld. Bij dyslexie speelt een erfelijke factor mee, het komt in sommige families meer voor dan in andere families.

Goed leesonderwijs begint al bij de kleuters. Door middel van thema-activiteiten uit de methode Kleuterplein wordt op speelse wijze aandacht aan het voorbereidend lezen en ontluikende geletterdheid besteed.

Via het observatieprogramma van Kleuterplein, de Resultatenmonitor, registreren de onderbouwleerkrachten onder meer de mondelinge taalontwikkeling, beginnende geletterdheid, beginnende gecijferdheid en het logisch denken.

In groep 3 wordt dagelijks gewerkt met de methode Veilig Leren Lezen (Lijn 3 per 18-19). Met Veilig leren lezen leren leerlingen steeds één nieuwe letter in combinatie met eerder geleerde letters. Door deze aanpak komen ze sneller tot het vlot lezen van woorden, zinnestelsels en korte teksten. In groep 3 leren de kinderen geautomatiseerd technisch lezen. Kinderen worden goed gevolgd in hun leesproces vanaf groep 3 (zie bijlage 2 toetschema groep 3). Tijdens de dagelijkse lessen maakt de leerkracht onderscheid in drie verschillende instructieniveaus, zodat de leerlingen die meer instructie en begeleiding inoefening van de leerkracht nodig hebben, dit krijgen.

Vanaf groep 4 tot en met groep 8 wordt voor technisch leesonderwijs gebruik gemaakt van de methode Estafette. Tijdens deze lessen is vooral aandacht voor correct, vlot en vloeiend leren lezen, maar natuurlijk ook voor véél leesplezier. De methode gebruikt mooie verhalen en teksten, waarin alle leesmoelijkheden stap voor stap aan bod komen. Het bijbehorende softwarepakket ondersteunt de leerkracht optimaal en bevordert het zelfstandig werken van leerlingen.

Daarbij wordt ook dagelijks zelfstandig in een leesboek uit de schoolbibliotheek gelezen.

Voor spellingonderwijs gebruiken we vanaf groep 4 de methode Staal. Staal biedt spelling en grammatica samen aan. Kennis van woordsoorten en zinsdelen is nodig om woorden goed te kunnen schrijven. Daarom is iedere derde spellingles in de week een grammaticales. Deze is net zo opgebouwd als de spellingles: opfrissen, instructie, oefendictee, nabespreking en zelfstandig werken. Grammatica zit ook in de toets aan het einde van week 3.

Ook in de groepen 4-8 wordt gewerkt met de drie verschillende instructieniveaus om zoveel mogelijk onderwijs op maat te kunnen bieden (zorgniveau 1).

3. SIGNALEREN EN EXTRA ONDERSTEUNING

SIGNALEREN

Het signaleren van lees- en spellingproblemen gebeurt door verschillende gegevens over een leerling te verzamelen:

- De resultaten van de methodegebonden toetsen (Veilig Leren Lezen, Staal).
- De resultaten van niet-methodegebonden toetsen (DMT en Cito spelling).
- Observaties in de klas door de leerkracht.
- Informatie die door ouders bij de intake op school is gegeven.

Als de leerling onvoldoende vooruitgang laat zien op het gebied van lezen en/of spelling in de toetsresultaten en dagelijks in de klas, is de kans op dyslexie aanwezig.

Ondersteunend bij de signalering voor de leerkracht is de kenmerkenlijst dyslexie (bijlage 1). De leerkracht heeft hierover altijd overleg met de intern begeleider en de ouders.

INTERVENTIES

Voor leerlingen die meer ondersteuning nodig blijken te hebben op het gebied van lezen en/of spelling, stelt de leerkracht in overleg met de intern begeleider een handelingsplan op. Hierin omschrijft de leerkracht op welke wijze de leerling (soms met enkele andere leerlingen samen) extra ondersteunt wordt in en/of buiten de klas. De ondersteuning wordt door de leerkracht zelf gegeven en indien mogelijk door een Remedial Teacher.

Ook wordt aan ouders gevraagd thuis te oefenen met lezen samen met hun kind. Deze interventies op zorgniveau 2 worden zo vroeg mogelijk in het schooljaar ingezet om grotere achterstanden te voorkomen.

De kinderen met een significante ondersteuningsbehoefte op het gebied van lezen krijgen daarnaast het aanbod mee te doen aan het interventieprogramma BOUW! van Lexima. Dit is een digitaal programma voor kinderen in de groepen 2-4 dat zowel op school als thuis ondersteunt bij het lezen. Dit programma ondersteunt leerlingen op zorgniveau 3.

LEERLINGDOSSIER TBV DYSLEXIE

Alle interventies die op lees- en spellinggebied worden gedaan, worden in het leerlingdossier verzameld.

Dit leerlingdossier bestaat uit een aantal onderdelen: Een omschrijving van wat de leerling in de klas laat zien en waarom de school denkt aan dyslexie, een omschrijving wat er door school aan begeleiding is geboden om deze achterstand te verkleinen (individuele handelingsplannen voor technisch lezen en spelling), overzichten van de toetsresultaten van de leerling en (anoniem) van de hele groep waarin de leerling zit en een intake lijst die door ouders ingevuld wordt.

Het is belangrijk dat hardnekkigheid van de lees- en spellingproblemen wordt aangetoond.

Daarmee wordt bedoeld, dat ondanks goed onderwijs en extra geboden hulp gedurende minimaal anderhalf jaar, de problemen blijven bestaan. Dit betekent dus dat een dyslexieonderzoek pas na minimaal anderhalf jaar leesonderwijs kan worden aangevraagd. Een leerling zit dan halverwege groep 4.

4. DIAGNOSTIEK EN BEHANDELING

Dyslexie bestaat in verschillende varianten. Er zijn milde varianten van dyslexie en er bestaan ernstige varianten. Bij een kleine groep kinderen is de ernst te groot om voldoende van de extra lees- en spellinginstructie door school te kunnen profiteren. Aanvullende zorgexpertise van en behandeling door dyslexiezorgaanbieders is dan nodig. Het is belangrijk dat er naast de dyslexie geen andere stoornissen zijn die de behandeling nadelig kunnen beïnvloeden. Dan spreken we van ernstige, enkelvoudige dyslexie (EED).

Slechts deze meest ernstige vorm van dyslexie komt in aanmerking voor een door de gemeente vergoed onderzoek en een vergoed behandeltraject. Ouders hebben zelf de mogelijkheid om de diagnostiek bij een bureau naar eigen keuze uit te voeren. De Zeeheld heeft goede contacten en ervaringen met onderwijsbureau Zien in de Klas (<http://zienindeklas.nl/dyslexie/>). Vrijwel al onze leerlingen worden, bij een vermoeden van ernstige, enkelvoudige dyslexie, door dit bureau onderzocht en vervolgens ook behandeld. De criteria om voor een vergoed onderzoek in aanmerking te komen, staan in bijlage 4.

DIAGNOSTIEK

Als het dossier van de leerling is goedgekeurd, kan de diagnostiek plaatsvinden. Het onderzoek wordt op school afgenomen door een orthopedagoog. Het wordt binnen één of twee dagdelen afgerond. Tijdens het onderzoek wordt een antwoord gezocht op de volgende onderzoeksvragen:

- Is er sprake van ernstige lees- of spellingproblemen?
- Zijn er aanwijzingen voor dyslexie?
- Is er sprake van een dyslexie typerend cognitief profiel?
- Is er sprake van alternatieve verklaringen voor de lees- en spellingproblemen?

De uitslag van het onderzoek wordt binnen drie weken na het afnemen van het onderzoek op school besproken. Hierbij zijn de ouders, leerkracht, IB-er en de medewerker van Zien in de Klas die het onderzoek heeft afgenomen aanwezig. In sommige gevallen is de leerling zelf er ook bij aanwezig.

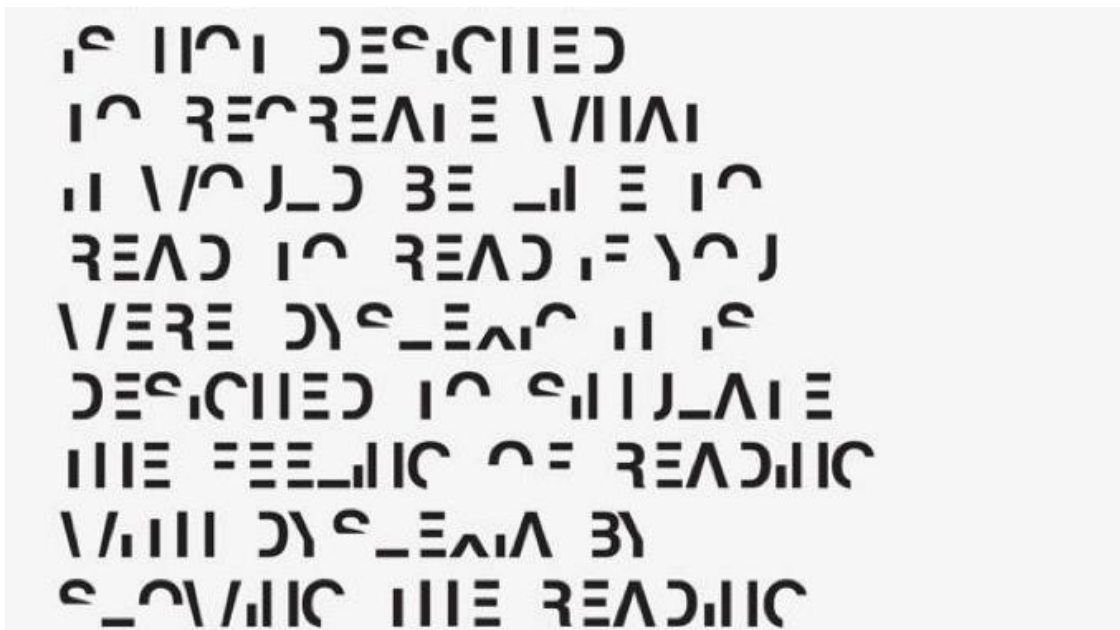

MILDE VORM DYSLEXIE

Wanneer een mildere vorm van dyslexie bij een kind wordt vermoed, is onderzoek uiteraard ook mogelijk. Dit onderzoek dient door ouders zelf te worden georganiseerd en gefinancierd. Ook bij een mildere variant van dyslexie wordt een dyslexieverklaring verstrekt en is behandeling, gefinancierd door ouders, mogelijk.

Hoe ziet het traject van een vergoede dyslexiebehandeling eruit wanneer EED is vastgesteld? Uw kind heeft dan recht op vergoede dyslexiebehandeling. Hoe ziet dat er in de praktijk uit?

- Het kind krijgt 40 tot 60 keer wekelijks een individuele behandeling van 45 minuten door een dyslexie-behandelaar vanuit Zien in de Klas. Behandeling vindt plaats op school indien er meer dan 3 leerlingen behandeld worden.
- Het kind krijgt een dyslexiemap waaruit gewerkt wordt en ouders en school krijgen toegang tot een online dossier.
- De eerste drie behandelingen worden besteed aan psycho-educatie. Aan het kind wordt uitgelegd wat dyslexie is en worden zijn of haar kwaliteiten besproken.
- Er wordt een behandelplan opgesteld. Hierin staan de leerdoelen en praktische afspraken beschreven. Het behandelplan wordt regelmatig, rond iedere 12 weken, geëvalueerd en bijgesteld.
- Ouders dienen thuis minimaal 4x per week met hun kind aan het dyslexiehuiswerk te werken.
- Aan het eind van iedere termijn (12 weken) neemt de behandelaar verschillende toetsen af om de tussentijdse vorderingen van het kind in kaart te brengen. De resultaten worden besproken met school en de ouders.
- Het kind krijgt een dyslexieverklaring.
- Het kind krijgt een dyslexie-afsprakenkaart.

5. NA DE BEHANDELING

Na 40 tot 60 behandelingen stopt de dyslexiebehandeling. Het is hierbij belangrijk te realiseren dat dyslexie een blijvende stoornis is en dat leerkrachten en ouders het kind blijven stimuleren veel te lezen. Om zelfstandig met leesmateriaal te leren omgaan, zullen dyslectische kinderen vrijwel altijd blijvend hulp en ondersteuning nodig hebben. In de bovenbouw van onze school komen dyslectische kinderen voor dispenserende en compenserende maatregelen in aanmerking.

Hoe ziet deze hulp er concreet uit? Kinderen krijgen een dyslexie-afsprakenkaart (zie bijlage 4). Aan de hand van deze afsprakenkaart, worden er met het kind afspraken gemaakt over wat hij of zij prettig vindt aan maatregelen en ondersteuningsmiddelen. Dit kan per kind verschillen. CITO-toetsen kunnen bijvoorbeeld digitaal worden afgenomen (behalve de CITO-toets begrijpend lezen). Kinderen mogen gebruik maken van een leesliniaal. Toetsen kunnen op geel of groot papier worden gekopieerd. Er is ruimte voor extra toetstijd of de toets kan in een aparte, rustige ruimte worden gemaakt, indien gewenst. Ook bestaat de mogelijkheid tot het gebruik van de ondersteuning van de app Lex van Dedicon. De leerkracht is verantwoordelijk voor het maken en vastleggen van de afspraken met de leerling in Parnassys.

Al met al besteedt De Zeeheld blijvend aandacht aan de specifieke problemen van dyslectische kinderen, zodat het kind zoveel mogelijk zelfstandig leert omgaan met zijn of haar lees- en spellingproblemen.

6. LITERATUURLIJST

- *Gijssel, M. (2011), Protocol leesproblemen en dyslexie*, Nijmegen: Expertisecentrum Nederlands
- *Vernooy, K. (2006), Elke leerling een competente lezer!* ,
- <http://zienindeklas.nl/dyslexie/>, opgeroepen op 10-4-2018
- <http://www.stichtingdyslexienederland.nl/>, opgeroepen op 10-4-2018

Algemeen

Lees- en of spellingproblemen zitten in de familie

De vroege ontwikkeling

- langer blijven hangen in 'krompraten'
- later gaan praten (vanaf 2 à 3 jaar)
- eigen taaltje ontwikkelen
- slecht verstaanbaar spreken, matige articulatie

Groep 1, 2

- geheugen (onthouden van opdrachten, versjes leren)
- moeite hebben met verstaan in de aanwezigheid van achtergrondgeluid
- woorden die op elkaar lijken door elkaar halen
- iemand die snel spreekt moeilijk verstaan
- moeite hebben met verbale opdrachten
- hardnekkige uitspraakfouten
- moeite hebben met het nazeggen van lange en nonsens woorden
- moeite hebben met het snel benoemen van kleurnamen, cijfers, eenvoudige objecten
- moeilijk klanken kunnen onderscheiden
- zeer weinig of geen letters kennen
- zeer weinig tot geen pogingen ondernemen om tot schrijven te komen, te schrijven (bijv. eigen naam)

Groep 3, 4, 5

Kenmerken algemeen

- matig fonemisch bewustzijn (m.n. auditieve analyse)
- weinig belangstelling voor of zin in lezen, schrijven, taal
- problemen met taalstructuur-oefeningen in taalmethode, bijvoorbeeld zinnen maken of veranderen
- bij zwakke taalvorderingen wel goede rekenprestaties: rekenbegrip goed, automatiseren en/of tafels tot 10 leren matig
- zwakke concentratie in de klas, vooral bij het verwerken van talige informatie, bijvoorbeeld uitleg door de leerkracht
- vergeetachtig, 'slordig' in de klas
- komt jonger over
- wisselende leerhoudingen, 'goede dagen – slechte dagen'
- bij spontaan spreken nog grammaticale fouten of zinsbouwproblemen
- kan iets niet goed samenhangend uitleggen; woordvindingsproblemen
- spreekt met weinig intonatie; zwakke articulatie
- zwakke tijdsoriëntatie

Kenmerken lezen

- eerst traag, spellend lezen; in later stadium neiging tot radend lezen
- haperend lezen en veel herstellen vanuit context
- moeite met korte taalstructuur-woorden (functiewoordjes) zoals: de, want, maar, wat
- soms onnatuurlijk of monotoon lezen
- na langere tijd steeds meer fouten en moeizaam lezen

- zwakke articulatie, matige mondmotoriek
- navertellen van het gelezene is goed
- bij redelijk technisch leesniveau is het begrijpend lezen voldoende

Kenmerken spellen

- vooral veel fouten; van allerlei aard
- problemen met korte/lange klanken (o-oo, a-aa, e-ee)
- bij klankzuivere woorden klanken (letters) weglaten, met name klinkers
- problemen met discriminatie u-ui-eu-uu
- problemen met de stomme e-klank
- problemen met klankposities (klankvolgorde)
- samengestelde woorden los opschrijven
- **losse woorden aan elkaar schrijven**
- soms woordverminderingen
- schrijft woorden ene keer goed, andere keer fout en weer andere keer op weer een andere manier fout

Groep 6, 7 en 8

Kenmerken algemeen

- geen zin in lezen en 'boeken'
- taalstructuur-oefeningen in taalmethode kunnen problemen opleveren
- matige concentratie, vooral bij de taalvakken
- wisselende leerhouding (goede dagen, slechte dagen); tegen het einde van het schooljaar duidelijk vermoeid
- na vakantie moeilijk op gang komen op school
- langzaam met schriftelijke verwerking van leerstof
- bij zwakke taalvorderingen rekenen voldoende tot goed; soms mindere prestaties op hoofdrekenen
- belangstelling voor zaakvakken, zoals geschiedenis en biologie, maar (schriftelijke) verwerking en huiswerk leren moeizaam
- kan iets niet goed samenhangend uitleggen; woordvindingsproblemen

Kenmerken lezen

- veel radend lezen en herstellen vanuit context
- **taalstructuur-woordjes (functiewoordjes) worden minder vlot gelezen dan woorden met concrete inhoud**
- bij leestoetsen op woordniveau nog zwakke prestatie
- soms onnatuurlijk, niet dynamisch/melodisch lezen
- matige articulatie
- inhoud van een verhaal wordt wel onthouden
- begrijpend lezen is voldoende, maar meer tijd nodig

Kenmerken spellen

- nog steeds moeite met correct schrijven van klankzuivere woorden (luisterwoorden): een klank of een gedeelte van een woord weglaten, kort/lang-problemen, vergissingen met klinkers en dergelijke
- relatief meer problemen met spellingregels, met name rondom de open en gesloten lettergreep
- samengestelde woorden los schrijven
- woordverminderingen

- het leren van woordpakketten en dergelijke (woorden vanuit de spellingmethode) lukt wel, maar bij spontaan schrijven (bijvoorbeeld een opstel) veel fouten
- snel, klakkeloos opschrijven; geen reflectie
- het woordbeeld van moeilijke woorden op groep 7/8-niveau (bijvoorbeeld leenwoorden) komt moeizaam tot stand
- schrijft woorden ene keer goed, andere keer fout en weer andere keer op weer een andere manier fout

Toetsschema groep 3	
periode	Wat?
Tot de herfstvakantie	Thema 1, 2 en 3
Na de herfstvakantie	Herfstsignalering
Tot de kerstvakantie	Thema 4, 5 en 6
Januari	Thema 6 afmaken en wintersignalering
Tot de voorjaarsvakantie	Thema 7, 8
Maart	Thema 8 afmaken en thema 9
April	Voorjaarssignalering
April, mei, juni	Thema 10, 11 en 12
Juli	Zomersignalering

Criteria voor het leerlingdossier ernstige, enkelvoudige dyslexie (EED)

Het leerlingdossier wordt beoordeeld op de onderdelen achterstand, hardnekkigheid en enkelvoudigheid. Deze onderdelen moeten alle drie aan de orde zijn, voordat er sprake is van een vermoeden van EED. Hieronder volgt per onderdeel een korte toelichting op de beoordeling.

1. Achterstand

Tijdens 3 opeenvolgende hoofdmeetmomenten heeft de leerling E-scores of V- (V-min) scores op de DMT leeskaarten 1+2+3.

óf

De leerling heeft 3 keer E of V- (V-min) scores op Cito Spelling en 3 keer lage D (V) op de DMT leeskaarten 1+2+3 tijdens 3 opeenvolgende meetmomenten.

NB: Bij een doubleur worden de leesresultaten van het lezen vergeleken met leeftijdgenoten. De resultaten voor spelling worden vergeleken met klasgenoten.

2. Hardnekkigheid

Voor het aantonen van de didactische resistentie (hardnekkigheid) worden de effecten van de gepleegde interventies beoordeeld. De interventies moeten zijn beschreven in een handelingsplan. Een leerling moet gedurende minimaal twee periodes van 10-12 weken gerichte begeleiding voor lezen en/of spelling hebben ontvangen.

Wanneer tijdens het eerste meetmoment uitval wordt geconstateerd, dient het onderwijsaanbod 60 minuten per week, gedurende 10-12 weken te worden geïntensiveerd. De intensivering bestaat uit extra instructie en begeleide oefening, waarbij gebruik wordt gemaakt van aanvullende materialen uit de eigen lees- en spellingmethode.

Als de leerling bij het tweede meetmoment nog steeds uitval laat zien, volgt er een extra intensieve en systematische aanpak door het inzetten van een specifieke interventie van 60 minuten per week, gedurende 10-12 weken. Deze intensivering vindt individueel of in een klein groepje plaats en is een doelgerichte begeleiding, gericht op de hiaten in de lees- en spellingvaardigheden van de leerling. Aan deze begeleiding dient een foutenanalyse ten grondslag te liggen.

Voor deze specifieke interventie moet gebruik worden gemaakt van remediërende programma's of methodieken voor lezen en spellen.

Als bij de evaluatie na het derde meetmoment blijkt dat de resultaten op de lees- en spellingtoetsen zeer zwak zijn, kan worden geconcludeerd dat er sprake is van hardnekkigheid.

Handelingsplan

Bij de beoordeling van het handelingsplan wordt gekeken naar:
extra instructie

ingezette methodieken

hoeveelheid extra tijd

individuele afstemming (ook als het in een groepsplan vermeld staat)

evaluatie en bijstellen van de plannen

In het handelingsplan moet zijn opgenomen:

het aantal momenten per week ($\geq 3x$)

de tijd per week (≥ 60 minuten)

wie de begeleiding verzorgt (dit moet een professional zijn, niet een andere leerling of ouder)

de effecten van de geboden begeleiding (deze mogen niet meer dan zeer gering zijn)

3. Enkelvoudigheid

Als er sprake is van comorbiditeit of als hier een vermoeden van is, wordt beoordeeld of deze belemmerend lijkt te zijn voor de behandeling. Het is van belang dat in het leerlingdossier aangetoond wordt, dat er op school geen belemmeringen in het begeleiden van de leerling geconstateerd worden of dat de gedragskenmerken van de stoornis onder controle zijn.

Voor alle genoemde punten geldt dat het aan de hoofdbehandelaar is om te bepalen of aan de eisen is voldaan. Het is van belang dat een school duidelijk en onderbouwd beargumenteert waarom wordt gedacht aan een ernstige en hardnekkige achterstand en aan een enkelvoudige problematiek.

Het leerlingdossier wordt voor inzending ondertekend door de directeur van de school.

Dyslexie afsprakenkaart

Van:

Groep:

Datum:

Ik ben dyslectisch. Met de juf/meester heb ik afspraken gemaakt over waar ik behoefte aan heb. De rondjes die ik heb aangekruist, gelden voor mij:

Ik wil een vergrote versie van de toetsen

Ik wil meer tijd om mijn toetsen te maken

Ik wil mijn toetsen op een geel papier

Ik wil geen onverwachte leesbeurt in de groep krijgen

Ik wil de volgende CITO toetsen digitaal maken:

Rekenen

Studievaardigheden

Spelling

Ik wil de teksten van CITO begrijpend lezen een dag van te voren al een keer lezen

Ik wil gebruik maken van een tafelkaart

Ik wil gebruik maken van een rekenmachine bij sommen die niet met hoofdrekenen te maken hebben (vanaf groep 7)

Ik wil een spelling regelkaart gebruiken bij alle toetsen

Ik wil gebruik maken van de app Lex en neem hiervoor een eigen tablet/smartphone mee naar school.

Ik spreek met de leerkracht af voor welke vakken ik hiervan gebruik maak:

STAAL Taal

Blits

Naut, Meander en Brandaan

Handtekening leerling

Handtekening leerkracht
